Canoane la praznicul Înălţării Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos

Înălţarea Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos:

https://www.academia.edu/43398347/%C3%8En%C4%83l%C5%A3area_Domnului_%C5%9Fi_M%C3%A2ntuitorului_nostru_Iisus_Hristos

https://archive.org/details/inaltarea-domnului

***

Materiale despre Înălţarea Domnului:

https://independent.academia.edu/emystea/%C3%8En%C4%83l%C5%A3area-Domnului

https://archive.org/details/@steaemy?query=%C3%8En%C4%83l%C5%A3area+Domnului+%C5%9Fi+M%C3%A2ntuitorului+

https://www.slideshare.net/steaemy1/search_my_uploads?type=&new=&q=%C3%8En%C4%83l%C5%A3area+Domnului

&&&

Canoanele cel dintâi cu irmosul pe 8 şi al doilea cu irmosul pe 6.

Canonul întâi

facere a lui Ioan monahul

Cântarea 1-a

Irmos: Mântuitorului Dumnezeu celui ce a povăţuit pe popor prin mare, cu picioare neudate şi pe faraon cu toată oastea l-a înecat, Aceluia unuia să-l cântăm, că S-a proslăvit.

Să cântăm toate popoarele lui Hristos celui ce S-a înălţat cu slavă pe umerii Heruvimilor şi pe noi împreună ne-a pus a şedea de-a dreapta Tatălui, cântare de biruinţă, că S-a proslăvit.

Pe Hristos mijlocitorul între Dumnezeu şi oameni, Cetele îngereşti văzându-L cu trupul în cele de sus, se mirau şi cu un glas cântau cântare de biruinţă, că S-a proslăvit.

Lui Dumnezeu celui ce s-a arătat în muntele Sinai şi legea a dat lui Moise văzătorului de Dumnezeu, Celui ce S-a înălţat cu trupul din Muntele Măslinilor, Aceluia toți să-l cântăm, că S-a proslăvit.

A Născătoarei de Dumnezeu

Preacurată Maica lui Dumnezeu roagă neîncetat pe Dumnezeu cel ce S-a întrupat din tine şi din sânurile Părintelui nu S-a depărtat, să mântuiască din toată primejdia pe toți cei ce i-a zidit.

Cântarea a 3-a

Irmos: Cu puterea Crucii Tale, Hristoase, întăreşte gândul meu ca să laud şi să slăvesc înălţarea Ta cea mântuitoare.

Suitu-Te-ai, dătătorule de viață, Hristoase, la Tatăl şi ai înălţat neamul nostru, Iubitorule de oameni, cu negrăită milostivirea Ta.

Cetele îngereşti, Mântuitorule, văzând firea omenească înălţându-se împreună cu Tine, neîncetat mirându-se, Te lăudau pe Tine.

Se spăimântau Cetele îngereşti, Hristoase, văzându-Te pe Tine cu trupul înălţându-Te şi lăudau sfântă înălţarea Ta.

Firea omenească, Hristoase cea căzută prin stricăciune o ai ridicat şi cu suirea Ta o ai înălţat şi împreună cu Tine pe noi ne-ai prea slăvit.

A Născătoarei de Dumnezeu

Roagă neîncetat curată pe Cela ce a ieşit din coapsele tale, ca să mântuiască din înşelăciunea diavolului, pe cei ce te laudă pe tine, Maica lui Dumnezeu.

Sedealna, glasul al 8-lea:

Podobie: Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Şezând pe norii cerurilor şi lăsând pace celor de pe pământ, Te-ai suit şi ai şezut de-a dreapta Tatălui, ca cela ce eşti de o fiinţă cu Dânsul şi cu Duhul; că de Te-ai şi arătat în trup, dar neschimbat ai rămas, pentru aceea aştepţi sfârşitul săvârşirii, ca să vii pe pământ să judeci toată lumea. Drepte Judecătorule, Doamne, milostiveşte-

Te spre sufletele noastre, iertare de greşeli dăruind robilor Tăi ca un Dumnezeu milostiv.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin, *iar aceasta*

Cântarea a 4-a

Irmos: Auzit-am auzul puterii Crucii Tale, că Raiul s-a deschis printr-însa şi am strigat: Slavă puterii Tale, Doamne.

Înălțatu-Te-ai întru slavă Împărate al îngerilor şi pe Mângâietorul de la Tatăl l-ai trimis nouă; pentru aceasta strigăm: Slavă, Hristoase, înălţării Tale.

Când S-a suit Mântuitorul cu trupul la Tatăl, s-a mirat de Dânsul Oştile îngereşti şi au strigat: Slavă, Hristoase, înălţării Tale.

Puterile îngereşti au strigat către cele mai de sus: ridicaţi porţile lui Hristos Împăratul nostru, pe carele Îl lăudăm împreună cu Tatăl şi cu Duhul.

A Născătoarei de Dumnezeu

Fecioara a născut şi cele ale maicilor nu le-a cunoscut, ci Maică este şi Fecioară a rămas; pe care lăudându-o, strigăm: Bucură-te, Născătoare de Dumnezeu.

Cântarea a 5-a

Irmos: Mânecând strigăm către Tine, Doamne: Mântuieşte-ne pe noi, că Tu eşti Dumnezeul nostru, afară de Tine pe altul nu ştim.

Umplând toate de veselie, Milostive, la puterile cele de sus cu trupul ai venit.

Puterile cele îngereşti văzându-Te pe Tine înălţându-Te, strigau: Ridicaţi porțile Împăratului nostru.

Apostolii văzând pe Mântuitorul înălțându-Se, cu cutremur strigau: Slavă Ţie, Împăratului nostru.

A Născătoarei de Dumnezeu

Fecioară după naştere te lăudăm pe Tine, Născătoare de Dumnezeu, că tu pe Dumnezeu Cuvântul lumii cu trup L-ai născut.

Cântarea a 6-a

Irmos: Înconjuratu-m-a adâncul, groapă s-a făcut mie chitul, iar eu am strigat către Tine, Iubitorule de oameni, şi m-a mântuit dreapta Ta, Doamne.

Săltat-au apostolii pentru nădejdea Duhului, văzând pe Făcătorul astăzi la înălţime ridicându-Se şi cu frică au strigat: Slavă înălţării Tale.

Înainte au stătut îngerii, Hristoase, strigând ucenicilor Tăi: În ce chip ați văzut pe Hristos suindu-Se cu trupul, iarăşi va să vină drept Judecător al tuturor.

Dacă Te-a văzut pe Tine Mântuitorul nostru ridicându-Te la înălţime cu trupul, Puterile cereşti au strigat, zicând: Mare este, Stăpâne, iubirea Ta de oameni.

A Născătoarei de Dumnezeu

Pe tine rug nears şi munte, scară însuflețită şi uşă cerească, după vrednicie te slăvim, Marie, ceea ce eşti lauda dreptcredincioşilor.

Condac, glasul al 6-lea, podobia însăşi: Plinind rânduiala cea pentru noi şi cele de pe pământ unindu-le cu cele cereşti, Te-ai înălţat întru slavă, Hristoase Dumnezeul nostru, nicidecum despărțindu-Te, ci rămânând nedepărtat; şi strigând celor ce Te iubesc pe Tine: Eu sunt cu voi şi nimeni împotriva voastră.

Icos: Cele pământeşti pe pământ lăsându-le şi cele din ţărână, ţărânii dându-le, veniţi să ne trezim şi la înălţime să ne ridicăm, ochii şi gândurile să ne înălţăm noi ceşti muritori vederile împreună şi simţirile spre porţile cereşti; să ne socotim că suntem în Muntele Măslinilor şi că privim la Cel ce mântuieşte, pe nor fiind El. Că de acolo Domnul la ceruri a alergat, acolo şi iubitorul de a dărui a împărţit apostolilor Săi daruri mângâindu-i pe dânşii ca un Părinte şi întărindu-i povățuindu-i ca pe nişte fii şi zicând către dânşii: Nu Mă voi despărți de voi; Eu sunt cu voi şi nimenea împotriva voastră.

Cântarea a 7-a

Irmos: Cela ce în cuptorul cel cu foc, pe tinerii cei cuvântători de cântare i-ai mântuit, binecuvântat eşti Dumnezeul părinţilor noştri.

Cela ce Te-ai înălţat pe nor luminos şi ai mântuit lumea, binecuvântat eşti Dumnezeul părinţilor noştri.

Pe umeri ridicând, Mântuitorule, firea cea rătăcită şi înălţându-Te, la Dumnezeu şi Tatăl o ai adus.

Cela ce Te-ai suit cu trupul la Părintele cel fără de trup, binecuvântat eşti Dumnezeul părinţilor noştri.

Firea noastră cea omorâtă prin păcat ridicându-o, la însuşi Părintele Tău, Mântuitorule, o ai dus.

A Născătoarei de Dumnezeu

Cel ce Te-ai născut din Fecioară, pe care o ai făcut să fie Născătoare de Dumnezeu, binecuvântat eşti Dumnezeul părinţilor noştri.

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe Fiul şi Dumnezeu cel ce S-a născut din Tatăl mai înainte de veci şi în anii cei mai de pe urmă, din Fecioară Maică S-a întrupat, preoţi lăudaţi-L, popoare prea înălţaţi-L întru toţi vecii.

Pe Hristos dătătorul de viață, cel ce a zburat în două firi la ceruri cu slavă şi împreună cu Tatăl a şezut, preoţi lăudaţi-L, popoare prea înălţaţi-L întru toți vecii.

Pe tine, cel ce ai izbăvit făptura din robia idolească şi slobodă o ai pus înaintea Părintelui Tău, Mântuitorule, Te lăudăm şi Te prea înălţăm întru toți vecii.

Pe Cel ce cu a Sa pogorâre a surpat pe luptătorul împotrivă şi cu a Sa suire a înălţat pe om, preoţi lăudaţi-L, popoare prea înălţaţi-L întru toţi vecii.

A Născătoarei de Dumnezeu

Mai presus decât Heruvimii te-ai arătat, Născătoare de Dumnezeu, curată, purtând în pântecele tău pe Cel ce şade pe dânşii; pe carele noi oamenii, împreună cu cei fără de trupuri Îl prea slăvim întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Pe tine Maica lui Dumnezeu cea mai presus de minte şi de cuvânt, care ai născut negrăit sub ani pe Cel fără de ani, credincioşii cu un gând te slăvim.

Pe Tine Mântuitorul lumii Hristos Dumnezeu, apostolii văzându-Te, dumnezeieşte înălţându-Te, cu frică săltând Te-au slăvit.

Trupul Tău cel îndumnezeit, Hristoase, văzându-l îngerii la înălţime, îşi făceau semn zicând unii către alţii: Cu adevărat Acesta, este Dumnezeul nostru.

Pe Tine, Hristoase Dumnezeule, văzându-Te Cetele celor fără de trupuri suindu-Te pe nori, strigau: Ridicaţi porţile, Împăratului slavei.

Pe Tine cela ce Te-ai pogorât până la cele mai de jos ale pământului şi pe om l-ai mântuit şi cu suirea Ta l-ai înălţat, Te slăvim.

A Născătoarei de Dumnezeu

Bucură-te, Născătoare de Dumnezeu, Maica lui Hristos Dumnezeu, că pe carele L-ai născut, văzându-L astăzi înălţându-Se de pe pământ, împreună cu îngerii L-ai slăvit.

A doua **pripeală**: Îngerii văzând suirea Stăpânului, s-au mirat, cum s-a ridicat cu slavă de pe pământ la cele de sus.

Alt canon

facere a lui Iosif al Tesalonicului

Cântarea 1-a

Irmos: Deschide-voi gura mea şi se va umplea de Duh şi cuvânt voi răspunde împărătesei Maicii; şi mă voi arăta luminat prăznuind şi voi cânta minunile ei bucurându-mă.

Înviat-ai a treia zi, Cela ce eşti din fire fără de moarte şi Te-ai arătat celor unsprezece şi tuturor ucenicilor şi ai alergat, Hristoase, la Tatăl pe nor şezând, Făcătorule a toate.

Strigă de față David cel de Dumnezeu insuflat, cântând: Suitu-S-a Domnul la cele cereşti întru strigare şi în glas de trâmbiță şi a ajuns la Părintele, Începătorul luminilor.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Lumea cea învechită în multe păcate, Doamne, înnoindu-o cu patima Ta şi cu scularea Ta, Te-ai suit şezând pe nor la cele cereşti; laudă slavei Tale.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Pe Stăpânul tuturor L-ai născut, cu totul fără prihană, Stăpână, pe cel ce a primit patimă de bunăvoie şi S-a suit la Părintele Său, pe carele nu L-a părăsit, măcar că a şi luat trup.

Catavasie: Cu dumnezeiescul nor acoperit fiind gângavul, a spus legea cea scrisă de Dumnezeu. Că scuturând tina de pe ochii minții, vede pe cel ce este şi se învaţă cunoştinţa Duhului, cinstind cu dumnezeieşti cântări.

Cântarea a 3-a

Irmos: Pe ai tăi cântăreţi, Născătoare de Dumnezeu, ceea ce eşti izvor viu şi îndestulat, care s-au împreunat ceată duhovnicească, întăreşte-i şi întru dumnezeiască slava Ta, cununilor slavei învredniceşte-i.

Ridicaţi porţile cereşti! Iată a venit Hristos, Împăratul făpturii, trup pământesc purtând, puterile cele mai de jos ziceau celor mai de sus.

Căutând, Hristoase, pe Adam cel amăgit cu înşelăciunea şarpelui, dacă Te-ai îmbrăcat într-însul, Te-ai suit şi ai şezut de-a dreapta Tatălui, ca Cel ce eşti împreună pe scaun şezător, lăudându-te îngerii Tăi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Pământul prăznuieşte şi dănţuieşte, bucură-se şi cerul astăzi, întru înălţarea Făcătorului făpturii, Celui ce cu voia S-a arătat, a împreunat cele depărtate.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Ceea ce ai născut pe stricătorul morţii, pe însuşi Dumnezeu cel fără de moarte, Fecioară Maică curată, pe Acela roagă-L pururea, să omoare patimile cele ce mă omoară pe mine şi să mă mântuiască.

Catavasia: Rupt-a legăturile pântecelui celui sterp şi ocara cea nerăbdată a celei bine roditoare, singură rugăciunea proorociţei Ana de demult, a celei ce purta duh umilit către cel puternic şi Dumnezeul cunoştinţelor.

Sedealna, glasul al 8-lea:

Podobie: Pe Înţelepciunea şi Cuvântul în pântecele tău zămislind fără ardere, Maica lui Dumnezeu, în chip de negrăit ai născut pe Cel ce a făcut toate şi în braţele tale ai avut pe Cel ce ţine toate şi la sân ai hrănit pe Cel ce hrăneşte lumea. Pentru aceasta, te rog pe tine, Preasfântă Fecioară, să mă izbăveşti de greşeli, când va fi să stau înaintea feţei Ziditorului meu, Stăpână Fecioară curată, atunci să-mi dăruieşti ajutorul tău, că pe tine te am nădejde eu, robul tău.

Şezând pe norii cerurilor şi lăsând pace celor de pe pământ, Te-ai suit şi ai şezut de-a dreapta Tatălui, ca cela ce eşti de o fiinţă cu Dânsul şi cu Duhul; că de Te-ai şi arătat în trup, dar neschimbat ai rămas, pentru aceea aştepţi sfârşitul săvârşirii, ca să vii pe pământ să judeci toată lumea. Drepte Judecătorule, Doamne, milostiveşte-Te spre sufletele noastre, iertare de greşeli dăruind robilor Tăi ca un Dumnezeu milostiv.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin, *iar aceasta*

Cântarea a 4-a

Irmos: Cela ce şade în slavă pe scaunul Dumnezeirii, pe nor uşor a venit Iisus cel mai presus de Dumnezeire, prin palmă curată şi a mântuit pe cei ce strigă: Slavă, Hristoase, puterii Tale.

Iisus dătătorul de viață, luând pe cei ce i-a iubit, în muntele Măslinilor S-a suit şi i-a binecuvântat şi şezând pe nor la sânurile Tatălui a ajuns, pe care nicicum nu le-a părăsit.

Lumea toată cea văzută şi cea nevăzută prăznuieşte întru bucurie; îngerii săltează şi oamenii laudă neîncetat înălţarea Celui ce S-a împreunat cu noi cu trupul pentru bunătate.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Stricând puterea morţii ca Cela ce eşti fără de moarte, Doamne, nemurire tuturor ai dăruit, Iubitorule de oameni, şi Te-ai înălţat întru slavă, privind cinstiţii Tăi ucenici, Iisuse atotputernice.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Fericit s-a făcut pântecele tău, ceea ce eşti cu totul fără prihană, că te-ai învrednicit a încăpea întru tine negrăit, pe Cela ce a deşertat pântecele iadului cu prea slăvire. Pe carele roagă-L să ne mântuiască pe noi cei ce te lăudăm pe tine.

Catavasie: Împărate al împăraţilor, unule dintr-unul însuţi, Cuvinte cela ce ai ieşit din Tatăl cel nepricinuit, pe cel întocmai puternic, Duhul Tău cel adevărat, apostolilor L-ai trimis, ca un făcător de bine celor ce cântă: Slavă puterii Tale, Doamne.

Cântarea a 5-a

Irmos: Spăimântatu-s-au toate de dumnezeiască slava ta; că tu Fecioară neispitită de nuntă, ai avut în pântece pe Dumnezeu cel ce este peste toate şi ai născut Fiu pe cel fără de ani, dăruind pace tuturor celor ce te laudă.

După ce ai omorât moartea cu moartea Ta, Doamne, luând pe care i-ai iubit, Te-ai suit în muntele cel sfânt al Măslinilor şi de acolo ai alergat, Hristoase, la Părintele Tău, pe nor şezând.

Străină este naşterea Ta, străină învierea Ta, străină şi înfricoşată este şi dumnezeiască înălţarea Ta din munte, Dătătorule de viaţă; pe care închipuindu-o Ilie, în căruţă cu patru cai s-a suit, lăudându-Te pe Tine, Iubitorule de oameni.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Privind apostolii, le-au zis lor îngerii: Bărbaţi galileeni, pentru ce vă miraţi de înălţarea dătătorului de viaţă Hristos? Acesta va veni iarăşi pe pământ să judece toată lumea, ca un Judecător prea drept.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Cel ce te-a păzit pe tine Fecioară nestricată după naştere, Hristos S-a suit la Tatăl, Născătoare de Dumnezeu, pe carele nu L-a părăsit, măcar că a şi luat din tine trup cu minte şi însufleţit, pentru mila cea negrăită.

Catavasie: Dezlegătoare curăţire de păcate, luaţi roua Duhului cea cu foc insuflată, o fii prea luminaţi ai Bisericii! Că acum din Sion a ieşit legea, darul Duhului cel în chip de limbi de foc.

Cântarea a 6-a

Irmos: Cugetătorilor de Dumnezeu, săvârşind acest praznic dumnezeiesc şi cu totul cinstit al Maicii lui Dumnezeu, veniţi să plesnim cu mâinile slăvind pe Hristos, cel ce S-a născut dintru dânsa.

Să pice norii de sus nouă veselie veşnică, că Hristos pe nor ca pe Heruvimi şezând la Părintele Său S-a suit astăzi.

Cu asemănarea trupului arătându-Te, cele depărtate mai dinainte le-ai adunat întru una, Iubitorule de oameni şi Te-ai înălţat, Îndurate, la cele cereşti privindu-te ucenicii Tăi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Pentru ce sunt hainele roşite, ale Celui ce S-a împreunat cu grosimea trupului? Ziceau sfinţii îngeri, văzând pe Hristos purtând dumnezeieştile semne ale cinstitei patimi.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Lăudăm Fecioară zămislirea, cântăm şi negrăită naşterea ta, prin care ne-am izbăvit din stricăciune şi din răutate, curată, şi din întunecată încuietoarea iadului.

Catavasie: Curăţire şi mântuire, Stăpâne Hristoase, ai strălucit nouă din Fecioară; că precum din pântecele fiarei celei din mare ai scos pe proorocul Iona, aşa ai venit să scoţi din stricăciune pe Adam cel căzut cu tot neamul.

Condac, glasul al 6-lea, podobia însăşi: Plinind rânduiala cea pentru noi şi cele de pe pământ unindu-le cu cele cereşti, Te-ai înălţat întru slavă, Hristoase Dumnezeul nostru, nicidecum despărțindu-Te, ci rămânând nedepărtat; şi strigând celor ce Te iubesc pe Tine: Eu sunt cu voi şi nimeni împotriva voastră.

Icos: Cele pământeşti pe pământ lăsându-le şi cele din ţărână, ţărânii dându-le, veniţi să ne trezim şi la înălţime să ne ridicăm, ochii şi gândurile să ne înălţăm noi ceşti muritori vederile împreună şi simţirile spre porţile cereşti; să ne socotim că suntem în Muntele Măslinilor şi că privim la Cel ce mântuieşte, pe nor fiind El. Că de acolo Domnul la ceruri a alergat, acolo şi iubitorul de a dărui a împărţit apostolilor Săi daruri mângâindu-i pe dânşii ca un Părinte şi întărindu-i povățuindu-i ca pe nişte fii şi zicând către dânşii: Nu Mă voi despărți de voi; Eu sunt cu voi şi nimenea împotriva voastră.

Cântarea a 7-a

Irmos: N-au slujit făpturii cugetătorii de Dumnezeu, fără numai Făcătorului; ci groaza focului bărbăteşte călcându-o, se bucurau cântând: Prealăudate, Domnul părinţilor şi Dumnezeule, bine eşti cuvântat.

Nor luminos Te-a ridicat pe Tine, Doamne, carele eşti lumină, înălţându-Te Tu de pe pământ mai presus de gând şi cetele cereşti Te-au lăudat împreună cu apostolii, zicând: Dumnezeule, bine eşti cuvântat.

Cu mâinile toţi să plesnim, bucurându-ne întru înălţarea lui Hristos şi să strigăm: Suitu-S-a Domnul în glas de trâmbiţă şi a şezut de-a dreapta Tatălui, ca cela ce este împreună pe scaun şezător în veci.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cântând marele Moise de demult striga: Să se închine îngerii cereşti lui Hristos Celui ce se suie ca Împăratului tuturor; căruia strigăm: Doamne şi Dumnezeule al părinţilor, bine eşti cuvântat.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

O, minuni prea slăvite! Cum ai încăput pe Dumnezeu cel neîncăput, Ceea ce eşti de Dumnezeu cu daruri dăruită? Carele cu trupul a sărăcit şi cu slavă multă la cele cereşti S-a înălţat astăzi şi a înviat pe oameni.

Catavasia: Cu un glas a răsunat versul organelor, a cinsti chipul cel făcut de aur şi neînsufleţit; iar darul Duhului cel purtător de lumină, cinsteşte a striga: Treime una, cea întocmai puternică şi fără de început, bine eşti cuvântată.

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe tinerii cei binecredincioşi în cuptor, naşterea Născătoarei de Dumnezeu i-a mântuit; atunci fiind închipuită, iar acum săvârşită; pe toată lumea ridică să-Ţi cânte Ţie: Pe Domnul lucrurile lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Arătatu-s-a apostolilor minţile cele fără de trupuri la înălţare şi au zis: Ce staţi de priviţi mirându-vă? Acesta ce se suie la cele cereşti, iarăşi va să vină să judece pe oamenii cei de pe pământ, fiind însuşi Judecător.

Să dăm slavă lui Dumnezeu şi cu o întocmire de laudă să strigăm, să cântăm, să dănţuim şi în mâini să plesnim. Suitu-S-a Dumnezeul nostru de pe pământ la ceruri, îngerii şi arhanghelii lăudându-l pe Dânsul ca pe Stăpânul şi Făcătorul tuturor.

Binecuvântăm pe Tatăl, şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Ridicatu-s-a mai presus de îngeri firea noastră cea căzută de demult şi s-a pus pe scaunul cel dumnezeiesc mai presus de gând; veniţi să prăznuim şi să strigăm: Pe Domnul lucrurile lăudaţi-L şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Iată Fiul tău, Născătoare de Dumnezeu, prădând cu Crucea Sa moartea, a înviat a treia zi şi ucenicilor Săi arătându-Se, a alergat la cele cereşti, cu care împreună închinându-ne ţie, te lăudăm şi te slăvim întru toţi vecii.

Catavasie:

Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Dezleagă legăturile şi stâmpără văpaia, chipul cel în trei străluciri al dumnezeieștii Stăpânii. Tinerii cântă şi binecuvântează toată zidirea cea făcută, pe unul Mântuitorul şi a toate Făcătorul, ca pe un Făcător de bine.

La Cântarea a 9-a, Ceea ce eşti mai cinstită… nu cântăm, ci **pripelile:** Măreşte sufletul meu pe Hristos dătătorul de viață, cel ce S-a înălţat de pe pământ la cer.

Cântarea a 9-a

Irmos: Tot neamul pământesc să sălteze cu Duhul fiind luminat şi să prăznuiască firea minţilor celor fără de trup, cinstind sfinţita prăznuire a Maicii lui Dumnezeu şi să strige: Bucură-te, prea fericită Născătoare de Dumnezeu, curată pururea Fecioară.

O, darurile celei mai presus de pricepere! O, taină înfricoşată! Că Cela ce stăpâneşte toate, de pe pământ suindu-Se la cele cereşti, a trimis ucenicilor pe Duhul Sfânt, carele a luminat mintea lor şi ca de foc i-a făcut cu darul.

A zis Domnul cetelor ucenicilor: Voi să şedeți în Ierusalim şi Eu vă voi trimite alt Mângâietor, carele şade pe scaun împreună cu Tatăl şi este cinstit întocmai cu Mine, pe carele Mă vedeţi înălțându-Mă şi pe nor luminos purtându-Mă.

Ridicatu-s-a arătat mai presus de ceruri, mare cuviinţa Celui ce a sărăcit cu trupul şi cu şederea cea împreună cu Tatăl s-a cinstit firea noastră cea căzută. Să prăznuim dar şi cu un glas toți să strigăm şi să plesnim cu mâinile, bucurându-ne.

A Născătoarei de Dumnezeu

Cela ce a strălucit lumină din lumină, din tine ceea ce eşti cu totul fără prihană a răsărit; toată negura nedumnezeirii o a risipit şi pe cei ce dormeau în noapte i-a luminat. Pentru aceasta toţi după datorie pe tine în veci pururea te fericim.

Catavasie: Bucură-te, împărătească Maică, slava fecioarelor! Că toată gura cea limpede bine grăitoare, vorbind nu te poate cânta după cum se cade şi se întunecă toată mintea a cunoaşte naşterea Ta! Pentru aceasta cu un gând pe tine te slăvim.

Luminânda: Privind ucenicii la Tine, Te-ai înălţat, Hristoase, la Tatăl, împreună cu Dânsul şezând. Îngerii înainte mergând, strigau: Ridicaţi porţile, ridicaţi, că Împăratul S-a suit la slava cea începătoare de lumină. *(de trei ori)*

Părintele Ilie Cleopa - Predică la Înălţarea Domnului

Iubiţi credincioşi, Biserica cea dreptmăritoare a lui Hristos are un brâu; un brâu falnic, cu care se încinge în fiecare an. Brâul aceasta poartă pe dânsul douăsprezece semne, adică douăsprezece mari sărbători cu praznice împărăteşti.Brâul acesta cu un capăt ajunge la Buna Vestire şi cu celălalt ajunge până acum, până în ziua de azi, la Înălţarea Domnului.

Toate dumnezeieştile taine care sunt însemnate pe brâul Bisericii îşi au originea lor dogmatică şi tainică în dumnezeiasca Scriptură. Ele sunt:

- ***Buna Vestire,***
- ***Naşterea Mântuitorului,***
- ***Botezul,***
- ***Întâmpinarea,***
- ***Răstignirea,***
- ***Învierea şi***
- ***celelalte toate.***

Aşa şi ***dumnezeiescul praznic de astăzi al Înălţării Domnului a fost proorocit cu o mie de ani mai înainte de către marele şi dumnezeiescul prooroc David în psalmi***, de două şi de trei ori zicând aşa: „***Înalţă-te peste ceruri, Dumnezeule, şi***

peste tot pământul slava Ta” (la fel şi la Iov 22, 12). N-a zis să se înalţe peste cer, că nu S-a suit Mântuitorul nostru numai peste un cer, ci peste nenumărate ceruri. Dar şi **dumnezeiescul apostol Pavel** zice: „***Şi acest Iisus Care S-a pogorât până la temeliile cele mai de jos ale pământului*** (adică până la iad), ***Acesta este Care S-a şi suit mai presus de toate cerurile, de-a dreapta măririi, întru cele înalte***”.

Deci, Mântuitorul nostru Iisus Hristos nu S-a suit în cer, nici peste cer, ci peste ceruri. ***Nimeni nu ştie numărul cerurilor; unii au spus că-s şapte, alţii că-s nouă. Dar Scriptura nu ne arată.*** Nenumărate sunt cerurile şi nemăsurat este Dumnezeu cu vechimea, cu puterea, cu înţelepciunea şi cu toate. ***Aşadar Mântuitorul nostru Iisus Hristos S-a suit mai presus de toate cerurile.***

Însă pentru ce S-a înălţat Domnul? Pentru care pricină S-a înălţat? Aţi auzit cântându-se aseară, în stihurile de la strană: „***Şi S-a suit Mântuitorul în ceruri, ca să ne trimită nouă pe Prea Sfântul Duh***” (vezi Marcu 16, 19; Efeseni 4, 10).

- ✓ ***Deci prima pricină pentru care S-a înălţat Domnul de la pământ la cer este ca să ne trimită nouă pe Duhul Sfânt.*** Aşa a spus şi El în dumnezeiasca Evanghelie: „***Trebuie să Mă duc Eu, că de nu Mă voi duce Eu la cer, nu va veni la voi Mângâietorul, Duhul Adevărului, Care de la Tatăl purcede***” (Ioan 14, 26; 15, 26).

- ✓ ***A doua pricină pentru care S-a înălţat Mântuitorul la cer este pentru ca să plinească rânduiala cea pentru noi.*** Auziţi ce scrie la condacul acestui prealuminat praznic: „***plinind rânduiala cea pentru noi***” (se face-n cer şi pe pământ) şi toate celelalte (vezi condacul praznicului).

Care-i rânduiala aceasta? Iată care: Dumnezeu Tatăl a trimis pe Mântuitorul în lume, căci zice dumnezeiescul Evanghelist Ioan: „***Aşa a iubit Dumnezeul lumea, încât pe Unul Născut Fiul Său l-a trimis***” pentru răscumpărarea ei. Şi l-a trimis nu numai aşa, ca să vie şi să se ducă, ci cu o misiune mare pentru cer şi pentru pământ. Şi această misiune s-a împlinit astăzi.

A venit Cuvântul lui Dumnezeu sau S-a întrupat. Căci zice: „***Şi Cuvântul trup S-a făcut***” (Ioan 1, 14).

S-a întrupat, s-a născut, s-a botezat, a petrecut în taină 30 de ani, iar trei ani şi jumătate a predicat Evanghelia. După aceea a primit înfricoşatele şi preamântuitoarele patimi, pentru noi păcătoşii şi pentru a noastră mântuire.

Căci a spus **Isaia** mai înainte: „***Şi prin rănile Lui noi toţi ne-am vindecat***” (Isaia 53, 5). ***Pentru vindecarea noastră a trebuit să sufere El răni şi cu rana Lui să vindece rănile noastre cele sufleteşti. Şi după aceea a înviat din morţi, a biruit moartea prin moartea Sa, iar acum biruinţa Lui se desăvârşeşte prin Înălţarea la Cer.***

Deci, astăzi s-a împlinit rânduiala cea pentru noi, adică ***misiunea cea mare pe care a avut-o Cuvântul lui Dumnezeu de la Tatăl Său; să vie, să se nască, să trăiască împreună cu noi, să sufere şi să învie pentru noi şi să Se înalţe la cer, de unde S-a coborât. Aceasta e rânduiala pe care a plinit-o Iisus Hristos.***

Astăzi, în ziua de Înălţare, Hristos împlineşte deci toată rânduiala cea pentru noi. A împlinit tot ce-a fost scris pentru Dânsul în sfatul cel veşnic al lui Dumnezeu.

- ✓ ***A treia pricină pentru care S-a înălţat Iisus Hristos este ca să ne înalţe pe noi de pe pământ la cer, din iad la Rai, din moarte la viaţă.*** Asta-i ultima pricină. Că a spus în dumnezeiasca sa Evanghelie: „***Şi când Mă voi înălţa, pe toţi vă voi trage la Mine***” (Ioan 15, 5).

Dar cum se înalţă oamenii la cer? Cum îi trage Iisus în fiecare minut?
Aţi auzit aseară, la ultima paremie, ce a spus proorocul Isaia? „***Dintre vii Te-ai pogorât la ei şi Te-ai înălţat ca să înalţi pe toţi fiii întru toate zilele veacului***” (Isaia 42, 6).

Ai auzit pentru ce S-a pogorât Iisus Hristos? Pentru dragoste.

Ai auzit pentru ce s-a înălţat? **Ca să înalţe pe toţi fiii omeneşti**, *nu într-o zi, nu în două, nu într-un an, nu într-o sută de ani, nu într-o mie sau zece mii de ani, ci „**întru toate zilele veacului**”, adică cât va fi lumea.*

Dar cum se înalţă oamenii la cer? Prin darul Sfântului Duh, prin darul şi mila lui Dumnezeu.

Când este omul în păcat de moarte şi este călduţ, ştiţi unde este cu sufletul? În iad. E mai jos decât toate dobitoacele câmpului, decât toate păsările cerului, decât toată zidirea. ***El se află atunci cu sufletul în iad. Dar prin pocăinţă adevărată şi prin darul Sfântului Duh, care dezleagă prin mâna duhovnicului păcatele, se ridică din iad în Rai, se ridică din moarte în viaţă, şi din om păcătos ce era, asemenea cu dracii, se face asemenea cu îngerii. Şi nu numai cu îngerii, ci asemenea cu Dumnezeu, pe cât este cu putinţă.*** Căci auzi ce zice proorocul: „***Eu***

am zis: Dumnezei sunteţi şi fii ai Celui Prea Înalt toţi. Dar voi ca nişte oameni muriţi** (adică prin păcat) **şi ca nişte boieri** (adică asemenea unor draci) **cădeţi" (Psalmii 81, 6).

De ce se cheamă păcatul cădere? Căci se zice: a căzut cineva în păcatul curviei, sau a căzut cineva în mândrie, sau în lăcomie, sau în beţie, sau în iubire de argint, sau în ură. ***Tot păcatul se cheamă cădere.*** De ce? ***Pentru că păcatele ne trag în jos de la Dumnezeu, ne coboară de la treapta de oameni şi ne fac dobitoace.*** Căci a zis proorocul: „***Şi omul, în cinste fiind, n-a priceput, alăturatu-s-a cu dobitoacele fără de minte şi s-a asemănat lor*** "(Psalmii 48, 12, 21). Deci din oameni ne facem dobitoace şi mai răi ca dobitoacele, ne facem draci. Că nici dracii nu hulesc pe Dumnezeu în faţă, dar omul cu mintea sa Îl huleşte. Deci iată unde ne coboară păcatul. ***Păcatul ne trage mereu în jos, în fundul iadului, asemenea cu dracii, iar darul lui Iisus Hristos şi darul Sfântului Duh mereu ne înalţă şi mereu ne ridică.*** Căci zice proorocul: „***De şapte ori de va cădea dreptul, de şapte ori se va ridica***". Şapte înseamnă număr fără de număr, înseamnă veşnicie, la nesfârşit. Adică mereu se repetă căderea şi ridicarea omului. **Deci de va cădea omul în toată viaţa sa, să nu se deznădăjduiască de a se ridica, să se înalţe iarăşi prin darul Sfântului Duh, prin pocăinţa cea adevărată.**

Dar înălţarea aceasta a omului din iad şi din rânduiala dobitoacelor, şi din rânduiala păgânilor şi a celor ce nu cunosc pe Dumnezeu, cum se face? Deodată? Nicidecum.
Aşa **ne învaţă dumnezeieştii Părinţi**. ***Omul, când se ridică, se ridică pe trepte.*** Nu deodată se face sfânt, după cum nici deodată nu se face drac, ci se ridică pe trepte; cei ce se străduiesc pe calea mântuirii vor merge dintr-o măsură în alta, cum a zis înainte proorocul: „***Merge-vor din putere în putere***" (Psalmii 83, 8). ***Ei capătă mai întâi o putere din darul Sfântului Duh în inima lor, o parte din tăria de a sta în poruncile lui Hristos, o măsură din virtute – şi după aceea păşesc pe alte trepte.***

Care sunt treptele acelea, ne arată dumnezeieştii Părinţi. **Treptele urcuşului duhovnicesc sunt trei.** Care? Aţi auzit în Scriptură la Levitic (22, 1-17), unde se vorbeşte de sâmbătă, de sâmbete şi de sâmbetele sâmbetelor; şi iarăşi: de seceriş, de secerişuri şi de secerişul sufletului raţional; şi iarăşi de tăierea-împrejur, de tăierea tăierii-împrejur şi de tăierea inimii în duh, cum zice marele apostol Pavel (Romani 2, 29).

Acestea arată tainic în legea veche şi în cea nouă urcuşul sufletului către Dumnezeu. Toate aceste simboluri, toate aceste Scripturi, după **dumnezeiescul**

Maxim Mărturisitorul, arată urcuşul, sau cum se înalţă un suflet până se face Dumnezeu după dar. Toate acestea sunt simbolizate, după Scripturi, de ziua a şasea, a şaptea şi a opta. ***Toate trei treptele duc la îndumnezeirea după dar. Ele sunt făptuirea morală, contemplaţia naturală în duh şi teologia mistică, adică cunoaşterea tainică a lui Dumnezeu*** (Sfântul Maxim Mărturisitorul, Filocalia, vol. II, cap. 37, 38, 39 – p.136).

Dar ce este sâmbăta sufletului raţional? Sâmbăta în legea veche înseamnă odihnă. ***Sufletul nostru, zbuciumat de păcate, de cădere, având conştiinţa pătată de păcatele sale, când pune început bun cu darul lui Iisus Hristos şi se ridică din păcat şi se înalţă puţin pe treapta faptelor bune, ajunge la oarecare odihnă, dar nu la desăvârşire. Deci, când vei auzi în Scriptură de sâmbătă, să ştii ce înseamnă aceasta. Iată ce spune dumnezeiescul Maxim: sâmbăta e nepătimirea sufletului raţional care a lepădat prin făptuire semnele păcatului.***

Să vă dau o pildă. ***Un om a fost beţiv, a fost desfrânat, a fost ucigaş, a fost tâlhar, a fost iubitor de argint. Cine ştie ce a făcut săracul în viaţă, că toţi suntem păcătoşi. Dar el s-a spovedit la duhovnic cu toată inima, s-a curăţit şi s-a hotărât să se lepede cu toată puterea de păcate.***

— ***În locul beţiei să pună înfrânare,***
— ***în locul lăcomiei de pântece – postul,***
— ***în locul iubirii de argint şi zgârceniei – milostenia,***
— ***în locul desfrânării – curăţenia,***
— ***în locul somnului mult – privegherea.***

Şi a plantat prin făptuire fapte bune în locul vechilor păcate, pe care le săvârşise mai înainte. El se află acum pe treapta întâi a urcuşului duhovnicesc, dar de-abia cu faptele, nu cu mintea.

Căci auzi ce spune: „***Sâmbăta sufletului raţional este nepătimirea sufletului raţional care prin făptuire a lepădat de-abia semnele păcatului***”. N-a spus rădăcinile, ci semnele. ***Acest om care se sileşte să facă fapte bune în locul celor rele şi pune început bun de faptă numai cu lucrarea din afară, de-abia a ajuns la prima odihnă a sufletului său raţional. El află o oarecare mângâiere, dar încă e chinuit de gânduri, încă păcătuieşte cu mintea, încă este în păcat cu mintea. Şi lupta lui cu mintea este groaznică, căci lupta cu patimile cele trupeşti, cele cu lucrul, ţine până la o vreme, dar lupta cu mintea, pentru părăsirea păcatului cu mintea, ţine până la moarte.***

Şi despre sâmbete, adică despre sâmbetele îndoite, iată ce spune **dumnezeiescul Maxim**: „***Îndoitele sâmbete înseamnă a doua treaptă a urcuşului duhovnicesc. Şi se tâlcuieşte aşa: slobozenia sufletului raţional, care îşi retrage mintea sa din simţire, părăsind lucrarea după firea simţurilor prin contemplaţia naturală în duh, adică prin cugetarea la Dumnezeu din zidiri, prin raţiunile lucrurilor***”.

Cum se întâmplă asta? Noi, păcătoşii, în general am părăsit păcatul cu lucrul. Dar cu gândul încă ne luptăm, cu mintea încă păcătuim, cu mintea încă slujim păcatului, fie al făţărniciei, fie al vicleniei, fie al desfrânării, al zavistiei, al urii, al mândriei, al iubirii de slavă, al răutăţii, al mâniei, al răpirii şi nu ştiu mai care din patimile sufleteşti. Unele sunt care se văd, altele care nu se văd, dar sunt mai rele şi mai vătămătoare decât cele care se văd. Căci Hristos Mântuitorul, când a venit în lume, n-a mustrat pe curvă, nici pe vameşi sau curvari, pe cei ce făcuseră păcate trupeşti. Oare aţi auzit în Evanghelie: „Vai de tine, curvo!”? „Vai de tine, tâlharule!”? „Vai de tine, vameşule, că eşti păcătos şi faci nedreptate!”? Nu! Ci a zis: ***Vai vouă făţarnicilor, vai vouă fariseilor, vai vouă cărturarilor nebuni şi orbi!*** Şi cine a spus acestea? Hristos, Cuvântul lui Dumnezeu, Care priveşte în sufletul nostru. „***De milioane de ori*** – cum spune Solomon – ***ochii lui sunt mai luminoşi decât soarele***”. El era Dumnezeu şi poporul de jos Îl iubea, că simţea puterea Dumnezeirii Lui, că le vorbea ca Unul ce are putere, iar nu asemenea cărturarilor. Îl iubeau, dar şi El, văzând credinţa sinceră a lor, îi iubea din inimă, când mergeau după El pe munte, şi pe jos, flămânzi, ***când a înmulţit pâinile în pustie*** (vezi Matei 17, 19-23; 23, 16).

Căci a zis: „***Milă Îmi este de popor, că sunt ca oile care n-au păstor***”, risipite. Dar pe cei dintre mari, pe cărturari, pe farisei şi pe saduchei îi mustra, căci vedea într-înşii toate vicleniile şi făţărniciile lor. La curve, la tâlhari, la vameşi, chiar de vedea păcate grele, vedea la ei şi căinţa, umilinţa şi hotărârea de îndreptare. Iar pe cărturari şi farisei, la care vedea patimi grele sufleteşti, ca ura, zavistia, făţărnicia, pizma, viclenia şi altele, care sunt mai grele ca patimile cele trupeşti, pururea îi mustra şi le zicea: „***Vai vouă!***”, ca un Dumnezeu Care cunoaşte inimile.

Deci iată că sunt păcate cu gândul, care nu se văd, dar sunt mult mai grele şi mai rele decât cele cu trupul.

Am ajuns deci la treapta a doua a urcuşului duhovnicesc. Auzi în ce constă această treaptă: „***Sâmbetele însemnează slobozenia sufletului raţional care a părăsit chiar şi lucrarea cea după fire a simţurilor prin contemplaţia naturală în duh***”.

Aceasta este treapta a doua pentru suflet. ***Dar cum se urcă pe ea? Prin lupta cu mintea. Prin ea se ajunge la contemplaţia naturală în duh.***

- Mai înainte o femeie frumoasă îl smintea, acum nu-l mai sminteşte. *Când vede o fiinţă frumoasă, se mută cu mintea şi zice: dacă fiinţa aceasta e frumoasă, dar un înger cât este de frumos? Dar Heruvimii, dar Serafimii, dar Cel ce i-a făcut pe dânşii?* ***Îşi mută mintea de la frumuseţea cea de aici la frumuseţea cea din ceruri şi, în loc să se smintească, se foloseşte.***
- Mai înainte, dacă auzea o muzică de dans, aceasta îi tulbura mintea şi sufletul. ***Pe treapta a doua a urcuşului duhovnicesc, nu-l mai tulbură, ci chiar îl foloseşte.*** Căci zice: *dacă oamenii pot să cânte din fluier şi din trâmbiţe şi din organe aşa de frumos, ce trebuie să fie în ceruri, cum cântă îngerii, ce dănţuire este acolo?* Căci se spune astăzi: „***Suitu-S-a Dumnezeu întru strigare, Domnul în glas de trâmbiţă***” (Psalmii 46, 5). Când puterile cereşti L-au văzut pe Mântuitorul Care ridica porţile cele de sus, toţi îngerii trâmbiţau, toţi cântau şi în glas de sunet mare şi în mare cântare S-a suit Hristos şi a ridicat – n-a deschis – porţile cerului. Le-a ridicat pentru toate veacurile. ***Şi dumnezeiescul Ioan Gură de Aur zice: „Vezi că nu le-a deschis, ci le-a ridicat de tot?”.*** Prin urmare, cel ce a ajuns la treapta a doua a urcuşului duhovnicesc aşa cugetă când aude o cântare lumească sau un om cântând, sau o femeie, sau o trâmbiţă, sau un fluier.
- Iar când vede soarele, cugetă aşa: „***Dacă aici soarele luminează aşa, ce trebuie să fie acolo, unde luminează Hristos, Soarele Dreptăţii?***” (**Filocalia**, vol. II, p. 136).

Astfel, omul, pe treapta a doua a urcuşului duhovnicesc, prin contemplaţia naturală în duh, adică privirea curată la zidirea lui Dumnezeu, se suie îndată cu mintea de la cele văzute la cele gândite şi nevăzute, căpătând slobozenie din ispite, cum spune dumnezeiescul Maxim.

- El se mută cu mintea de la cele auzite aici pe pământ la cântările cele din cer şi zice cu mintea sa: *„Dacă oamenii aceştia de ţărână ştiu să cânte aşa, apoi ce cântări trebuie să fie acolo în Cer?”.*
- Tot aşa şi de va mirosi ceva frumos, se gândeşte la mireasma florilor Raiului; şi aşa mută cu mintea şi celelalte simţiri, prefăcând prin contemplaţie toate cele auzite – sau văzute, sau gustate, sau mirosite, sau pipăite – în cugetări duhovniceşti.

Iar treapta a treia a urcuşului, adică a înălţării sufletului pe treapta cea mai de sus, se numeşte în Scriptură sâmbetele sâmbetelor. Cel ce a păşit pe treapta a treia a urcuşului duhovnicesc nu mai are nevoie de trepte, nu mai are nevoie să

vadă frumuseţea cea de aici ca să se suie cu mintea la frumuseţea cea de sus, sau să audă o cântare de aici ca să se ducă la cântarea cea de sus, sau să miroasă ceva frumos de aici ca să gândească la mireasma Raiului. ***Cel care a ajuns cu darul lui Iisus Hristos pe treapta a treia a urcuşului duhovnicesc a devenit un Dumnezeu după dar.*** El are îndumnezeirea cea după dar sau teologia mistică, adică el are comuniune nemijlocită cu Dumnezeu, nu mai are nevoie de treapta zidirii. În el trăieşte Hristos, cum grăia Pavel: „***Nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăieşte în mine***" (Romani 5, 16), sau cum spune în altă parte: „***Aşadar – noi avem mintea lui Hristos***" (I Corinteni 3, 15; Galateni 4, 6). Pavel, când a zis că are mintea lui Hristos, trăia în Hristos şi Hristos trăia într-însul, şi deci nu mai vorbea mintea sa, ci mintea lui Hristos. **Un asemenea om este pe treapta cea mai de sus, pe cea de a treia treaptă a urcuşului duhovnicesc – de care foarte puţini şi foarte rar se mai învrednicesc în zilele noastre –, este fiul lui Dumnezeul după dar.** Acesta a ajuns ziua a opta, cum zice ***dumnezeiescul Maxim: „Ziua a opta după Scripturi este egală cu treapta a treia a urcuşului duhovnicesc".*** Ea se numeşte şi sâmbăta sâmbetelor, nu se mai cheamă slobozenia sufletului, sau nepătimirea de pe treptele cele mai de jos. ***Sâmbetele sâmbetelor se numesc***: „***odihna duhovnicească a sufletului raţional care părăseşte chiar şi lucrarea cea după fire a simţurilor şi-şi întoarce mintea sa chiar şi de la cugetările cele mai duhovniceşti din zidiri. Prin ce? Prin extazul dragostei, care o leagă cu totul numai de Dumnezeu în noianul dragostei***". Acela nu mai ştie nimic decât să-L iubească pe Dumnezeu. ***Unul ca acela ajunge la Sfântul Antonie cel Mare, care zicea: „Nu mă mai tem de Dumnezeu". Şi l-a întrebat unul: Dar de ce ? „Pentru că-L iubesc".*** **Simţind dragostea lui Iisus în inima lui, nu se mai temea nici de moarte, nici de foame, nici de sete, nici de osteneală, nici de ocară, nici de batjocură. De ce? Pentru că trăia în Hristos şi Hristos în el, şi astfel era foarte convins că fără voia lui Dumnezeu nu i se va întâmpla nimic. Aşa e omul care s-a înălţat cu sufletul său pe treapta a treia a urcuşului duhovnicesc.**

Fraţii mei, sunt lucruri cam grele pentru dumneavoastră, cei de la ţară. Călugării le înţeleg mai bine. Dar ne întoarcem la o povestire uşoară, ca să vă folosim pe toţi.

Oare dacă Mântuitorul S-a înălţat la cer, au fost şi sfinţi care s-au înălţat? **Da.**

- ✓ Dumnezeiasca Scriptură ne spune de ***Enoh***, că s-a răpit şi nu s-a mai aflat, dar nu se ştie dacă chiar în cer.
- ✓ ***Ilie*** nu s-a înălţat nici el chiar la cer. Dar unde? S-a înălţat „ca la cer", deci cam spre cer.
- ✓ În hronografe şi alte cărţi se păstrează o istorie despre unul din sfinţii care s-au înălţat la cer. Ştiţi cine? A fost ***fiul lui Adam, Set***. Istoria sfântă spune că Set a fost foarte iubit de Dumnezeu. Pe acest fiu i l-a dat Dumnezeu lui

Adam în locul lui Abel care a fost ucis de fratele său, Cain. ***Şi acest fiu a fost blagoslovit cu mari daruri de la Dumnezeu, că a fost plăcut lui Dumnezeu. Şi spune o istorie sfântă că acest Set s-a răpit la cer.*** Dar pentru ce? Ca să înveţe astronomia de la îngeri. De aceea, bine a zis ***Marele Vasile că: „mult vestita astronomie, pentru cel credincios, e o a doua teologie”.*** Pentru că precum auzim, astronomia îşi are originea de la Dumnezeu; căci chiar îngerii au învăţat pe om astronomia. ***Se zice că Set a stat la cer 40 de zile şi 40 de nopţi şi a învăţat astronomia în cer, mişcarea astrelor cereşti, întunecarea soarelui, a lunii şi celelalte semne care se arată pe cer ca să le cunoască oamenii, când Dumnezeu e supărat, când vrea să schimbe vremea şi celelalte. Dar Set, care a fost răpit, zice Scriptura şi istoria, sau când a fost dus la Dumnezeu, a uitat şi de foame şi de sete, ca şi Moise pe Muntele Sinai. Acesta a vorbit cu Dumnezeu şi a postit de două ori câte 40 de zile, numai în gândire de Dumnezeu stând, fără să mănînce şi să bea. Aşa a făcut şi Set. Fiindcă se afla în convorbire cu Dumnezeu şi îngerii îl învăţau semnele astrelor şi mişcările lumii şi celelalte, când s-a coborât la pământ, copiii nu-i mai ziceau tată. Dar cum? Dumnezeu! Aşa de tare strălucea faţa lui*** (vezi Hronograful lui Gheorghe Chedrenos). Iar de Moise zice Scriptura că a primit pe Muntele Sinai atâta lumină de la Dumnezeu, care i-a dat tablele legii, încât ***fiii lui Israil nu puteau privi la el*** (Ieşirea 24, 17; 34, 29-30). De aceea îşi punea un văl pe faţă, căci îi strălucea faţa prea tare. Dar de Moise spune Scriptura că a fost numai pe Muntele Sinai, pe când de Set spune că a fost la cer.

Se zice că fiii lui Set de aceea se cheamă, în Scriptură, fiii lui Dumnezeu, iar fiii lui Cain fiii dracilor şi fiii oamenilor; pentru că au început să-i zică tatălui lor Dumnezeu. Atâta slavă şi frumuseţe şi podoabă a adus Set, când s-a pogorât de la Dumnezeu. Şi l-au întrebat fiii: „Tată, nu cumva te-ai făcut Dumnezeu?”. Iar el le-a răspuns: „Nu dragii mei, nu m-am făcut Dumnezeu. Eu sunt rob al lui Dumnezeu şi om stricăcios asemenea vouă, dar eu am fost acolo unde e Dumnezeu”. „Şi ce ţi-au spus, tată?”. „Iată ce mi-au spus: «Să păziţi legile lui Dumnezeu, învăţate de la Adam, pe care le-a primit de la Dumnezeu în conştiinţă, şi să băgaţi de seamă să nu vă căsătoriţi cu odrasle din neamul lui Cain, că este blestemat»”. Căci Scriptura spune că Dumnezeu a blestemat pe Cain. Dar ce mai spune Scriptura? Că s-au rănit fiii lui Set de frumuseţea fiicelor lui Cain şi le-au plăcut şi le-au luat în căsătorie. De aceea mânia lui Dumnezeu a venit asupra lor. Sit le-a spus: „Dragii tatii, să nu cumva să vă căsătoriţi cu urmaşe din neamul cel blestemat al lui Cain. Căci a spus Dumnezeu că atunci când vă veţi amesteca cu neamul acela, se vor naşte uriaşi şi va veni potopul pe faţa pământului şi va pierde pe tot poporul. Căci voi

sunteţi neam sfânt, sunteţi ramură din rădăcină sfântă; să nu vă amestecaţi cu blestemaţii aceia de sălbatici!”.

Şi a trăit Set 812 ani. În timpul cât a trăit Set, fiii săi nu au călcat porunca lui Dumnezeu. Dar dacă a murit Set, copiii au zis unul către altul: „Ei! Tata a zis să nu iau cutare fată în căsătorie, dar el a murit, şi dacă mie îmi place, de ce să n-o iau? Că-i din neamul lui Cain?”. Şi au călcat porunca tatălui lor. Şi au început să-şi ia femei din neamul lui Cain.

Dar ce s-a întâmplat? Cum au început să-şi ia neveste din neamul lui Cain, se năşteau uriaşi. Aceştia creşteau de-o palmă în fiecare zi, creşteau mari ca chedrii Libanului, de 70-80 de stânjeni înălţime. Şi erau cei mai sluţi şi mai spurcaţi oameni de pe faţa pământului, cum spune Sfântul Dimitrie al Rostovului, încât condeiul nu poate să descrie ce făceau aceia. Că mâncau şi pruncii pe care îi lepădau muierile lor, aşa de spurcaţi erau. Şi sute de ani i-a aşteptat Dumnezeu la pocăinţă, până ce a venit potopul. Împărăţia uriaşilor a fost înainte de potop şi a ţinut aproape 200 de ani. Şi dacă nu s-au îndreptat ei de fărădelegile lor, Dumnezeu a zis: „***Nu va locui Duhul Meu întru aceşti oameni***”. Şi a hotărât să-i piardă de pe faţa pământului.

Dar să ne întoarcem la subiectul nostru. Astăzi nu s-a suit Set la cer. Cine S-a suit astăzi la Cer? Hristos, Cel ce a zidit toate cerurile, El S-a suit. Şi ce ne trimite El de acolo? Ce le-a spus El apostolilor? „***Voi să staţi în Ierusalim până când vă veţi îmbrăca cu putere de sus***” (Luca 24, 49). Adică: ***Eu nu vă las sărmani, cum vi se pare vouă. Ci voi fi cu voi până la sfârşitul veacului. Căci vă voi trimite vouă pe Mângâietorul, adică vă voi trimite altă faţă a Sfintei Treimi. Are să vină Duhul Sfânt, Mângâietorul. Şi când va veni Acela, are să vă deschidă vouă mintea, să înţelegeţi toate Scripturile. Şi vă va spune vouă toate, ca să înţelegeţi mai limpede tainele iconomiei în trup, sau pentru care pricină am venit Eu pe pământ şi am stat până azi, când Mă înalţ la cer. Căci apostolii şi evangheliştii, cât au stat cu Hristos, nu-l cunoşteau desăvârşit pe El.***

- A zis el Petru că crede, dar mai târziu s-a lepădat, căci nu era sigur.
- Odată mergeau într-un sat al Samariei şi acolo nu i-a primit pe ei, fiindcă faţa Lui era îndreptată spre Ierusalim, iar apostolii au zis: „***Doamne, voieşti să pogorâm foc din cer asupra acestora care n-au voit să ne primească, precum a făcut Ilie?***”. Iar Mântuitorul le-a spus cu blândeţe: „***Voi nu ştiţi al cui duh sunteţi…***”. **Ei nu ştiau că se află cu Dumnezeu şi vorbesc cu El, şi stau la masă cu El, şi umblă cu El.** De aceea le zice: „***Fiul Omului a venit să mântuiască şi să caute pe cel pierdut***”.
- Altă dată, fiilor lui Zevedei li s-a năzărit să zică: „***Dă-ne nouă să stăm unul de-a dreapta şi altul de-a stânga Ta***”.

- Altă dată, Petru se certa cu ceilalţi, care ar fi mai mare.
- Altă dată Filip cerea: „***Doamne, arată-ne nouă pe Tatăl!***”. Iar Iisus îi spune: „***De atâta vreme, Filipe, eşti cu Mine şi nu ai cunoscut că Tatăl este cu Mine şi Eu sunt cu Tatăl?***”.

Aţi văzut? Apostolii nu cunoşteau pe Stăpânul lor, nu cunoşteau pe Hristos, pe Mântuitorul lumii Care făcea atâtea minuni, şi învia morţii, şi înmulţea pâinile, şi gonea pe draci. ***Ei totuşi nu-L cunoşteau că-i Dumnezeu adevărat.***

Cine le-a descoperit taina venirii pe pământ a lui Dumnezeu, a întrupării lui Dumnezeu Cuvântul? **Duhul Sfânt.** Căci a zis Iisus: „***Când va veni Acela, vă va spune vouă toate***”.

Ştiţi cum a făcut Hristos? Cum ar veni un împărat mare, care-i cel mai vestit în toată lumea, şi şi-ar ascunde coroana, şi hlamida, şi toate semnele împărăteşti, şi s-ar duce să stea undeva la un ţăran, undeva la ţară. S-ar duce ca un om sărac şi acolo, neştiind nimeni cine-i, ar începe să-l batjocorească, să-l ocărască. Nu L-au ocărât evreii? Nu I-au spus că e samaritean, nu I-au spus că are drac şi că scoate dracii cu Belzebut?

După o vreme, însă, împăratul acela şi-ar aduce coroana, sceptrul şi hlamida şi le-ar spune: „Iată cine sunt eu; am stat la voi ca o slugă, dar eu sunt împărat peste tot pământul”. Câtă frică şi câtă căinţă şi câtă părere de rău n-ar avea oamenii aceia care l-au bătut pe împăratul, că a fost ca o slugă şi nu l-au cunoscut!

Aşa au păţit apostolii astăzi. Plângeau – zice – şi mâhnire mare era peste ei: „Acesta-i Dumnezeu, dar noi am umblat cu Dânsul şi I-am răspuns de multe ori obraznic, şi de multe ori n-am crezut în minunile Lui. De multe ori am vrut să facem altfel decât îi plăcea Lui”. Şi le părea rău apostolilor, fiindcă acum au cunoscut cu adevărat că El este Însuşi Dumnezeu.

Căci le spusese Mântuitorul: „***Nimeni nu s-a suit la cer, fără numai Fiul Omului Care S-a pogorât din cer***”. Căci numai El S-a suit la cer; ceilalţi, cum v-am mai spus, nu s-au suit la cer, ci „ca la cer”. Auzi ce spune David: „***Înalţă-Te peste ceruri, Dumnezeule, şi peste tot pământul să fie slava Ta***” (Psalmii 107, 5).

Deci Iisus Hristos S-a suit astăzi mai presus de toate cerurile şi v-am arătat pricinile pentru care:

- întâi, ***pentru ca să ne trimită pe Duhul Sfânt;***
- a doua, ***ca să plinească rânduiala cea pentru noi***; şi

- a treia, ***ca să ne înalţe pe noi din moarte la viaţă, din iad la Rai, din păcat la virtute. Să ne facă din oameni nu îngeri, ci dumnezei după dar.***

Deci omul, fiind după chipul şi asemănarea Lui, se înalţă cât îi este lui cu putinţă. Dacă crede şi se înalţă pe treptele urcuşului duhovnicesc, despre care v-am amintit, se face şi el un dumnezeu după dar, dar nu după fiinţă. ***Că auzi ce spune Sfântul Vasile cel Mare: „Dumnezeu l-a pus pe om împărat peste tot pământul şi l-a făcut dumnezeu al celor făcute de Dumnezeu”.***

Auzi? Omul e împărat al pământului şi Dumnezeu peste toate lucrurile lui Dumnezeu! Aşa a voit El să-l facă. Dar omul se amestecă cu dobitoacele, se face asemenea cu ele, se deprinde cu viaţa dobitocească şi se face mai rău decât dracul **Şi aceasta-i căderea care ne coboară pe noi: păcatul. Iar ceea ce ne suie este darul lui Dumnezeu, care înalţă sufletele.** Căci auzi ce spune proorocul Isaia: „***Ca să înalţe pe fiii Lui întru toate zilele veacului***”. Nu s-au înălţat numai Enoh şi Ilie, nu s-au înălţat numai patriarhii şi proorocii, ci o dată cu înălţarea lui Hristos, s-au înălţat toţi sfinţii şi toţi pe care i-a scos Hristos din iad. Dar nu în cer, ci în Rai, căci în cer numai El a intrat. Iar după judecata viitoare, toţi vor intra în cer. Căci zice în Evanghelie: „***Fericiţi cei săraci cu duhul, că a acelora este Împărăţia Cerurilor!***”. N-a zis „a raiului”. Că se zice că unde a prisosit păcatul, sau unde s-a înmulţit păcatul, acolo a prisosit darul lui Iisus. A fost izgonit Adam din Rai, dar venirea lui Hristos împotriva satanei mai multă fală dă neamului lui Adam. Nu-l mai aduce iar în Rai; în Rai stau toţi sfinţii şi drepţii lui Dumnezeu numai până la judecata viitoare, iar după judecata cea de apoi nu mai duce Dumnezeu pe sfinţi în Rai, ci în cer.

Deci, s-a izgonit omul din Rai, dar dacă cu darul lui Hristos sporeşte şi se mântuieşte, locuinţa lui va fi în cer, în Împărăţia Cerului.

Aşa a prisosit darul lui Dumnezeu dat firii omeneşti. Şi se întreabă Sfântul Ioan Damaschin: Pentru ce? Pentru trup! De ce nu i-a miluit şi pe draci tot aşa? Că şi dracii au căzut din cer şi s-au făcut draci. Au căzut fără trup şi ce este pentru om moartea, aceea este pentru îngeri căderea. Îngerii după cădere nu se mai pot întoarce, iar omului din cauza trupului i s-a dat pocăinţă până la moarte, până la ultima suflare. Dacă se pocăieşte, îl primeşte Dumnezeu şi poate să-l facă din om asemenea cu dracii, înger şi dumnezeu după dar, să-l ridice în cer. Căci pentru neputinţa trupului S-a răstignit Dumnezeu şi a venit şi S-a îmbrăcat în trup, ca să ridice firea noastră nu până la îngeri, nu până la Heruvimi, ci până la dreapta Tatălui. Pe scaunul Dumnezeirii stă firea omenească, acolo unde este Iisus Hristos. Aceasta în ciuda satanei. Căci ce a zis Dumnezeu? L-ai scos pe om

din Rai? Am să îndumnezeiesc firea omenească şi am s-o ridic în cer, şi am să Mă îmbrac în firea lui şi am să stau pe scaun cu Tatăl, şi ai să vezi floarea aceasta, pe care ai stricat-o în Rai şi ai corupt-o, că stă pe tronul Dumnezeirii! Acesta-i lucrul lui Dumnezeu şi răzbunarea Lui pentru pizma satanei.

Fraţii mei, ***când era Adam de 700 de ani***, cum se spune în hronograf, ***ca om bătrân, căci a trăit 930 de ani***, cum spune Scriptura, ***a adormit lângă un stejar. Şi dormind el acolo, a venit la el Arhanghelul Uriil. Căci şapte duhuri mari, şapte Arhangheli au comanda cetelor îngereşti: Mihail, Gavriil, Rafail, Varahil, Salatiil, Gudiil şi Uriil. N-am să vă spun tâlcuirea acestor şapte nume, dar vă spun pe a lui Uriil că se tâlcuieşte „foc şi lumină dumnezeiască".***

Acest al şaptelea Arhanghel a venit deci când dormea Adam lângă un stejar, obosit. Şi când s-a trezit, s-a trezit cu îngerul la cap: „Adame! Ce faci?" (Adam nu se mai temea de îngeri, că a stat cu ei în Rai).
- Acesta zise: „Doamne, mă odihnesc".
- „Adame, ia ascultă, ştii ce are să păţească neamul tău?".
- „Nu, Doamne, dar să-mi spui ce are să facă Dumnezeu cu neamul acesta al meu, fiindcă văd că tare s-a mai înrăit. Că am atâtea mii de nepoţi şi strănepoţi, şi s-au înrăit. Şi pe mine, Doamne, pentru un singur păcat m-ai dat afară din Rai, dar ei că s-au făcut curvari şi beţivi şi răi şi s-a umplut lumea de ei, cu aceştia ce ai să faci? Căci ştiu că Dumnezeu urăşte păcatul şi niciodată nu poate să fie prieten cu cel păcătos şi spurcat, ca să-i ierte păcatele lui fără de pocăinţă. Căci ştiu că nimic necurat nu va intra întru Împărăţia Cerului. Ce are să facă Dumnezeu cu neamul meu?".
- Şi a zis Arhanghelul Uriil: „Iată, pentru aceea m-a trimis Dumnezeu să-ţi spun. Să ştii, Adame, că oamenii au să se înmulţească mult, şi din ce se vor înmulţi, vor fi tot mai răi. Şi are să trimită Dumnezeu două potopuri".
- Şi a întrebat Adam: „Ce-i aceea, Doamne, potop?".
- „Potop, Adame, înseamnă apă multă şi foc mult. Are să vie o apă care să acopere lumea şi are să vie un potop de foc care să ardă lumea".
- „Dar – l-a întrebat Adam – când au să fie acestea?" (Hronograful lui Chedrinos).
- Şi i-a zis îngerul : „Culcă-te şi dormi şi te odihneşte, că voi veni în altă zi". Şi s-a odihnit Adam, şi altă dată, când era odihnit, a venit Arhanghelul Uriil şi îi zise: „Adame, ce vrei să ştii?".
- „Doamne, spune-mi când are să fie potopul şi care potop are să fie întâi, cel cu apă, sau cel cu foc?."
- Şi i-a spus lui Uriil Arhanghelul: „Ia seama, Dumnezeu îţi spune aşa: fă un stâlp de piatră, de 45 de coţi înălţime. După ce vei face stâlpul acela de piatră, să

pui deasupra lui un vas cu apă, iar la rădăcina lui să faci un foc mare. După ce vei termina lucrarea aceasta, are să vie somn peste tine. Şi dacă ai să dormi, când te vei trezi, ia seama: dacă focul s-a atins de piatră şi va mistui stâlpul de piatră, focul va veni întâi. Iar dacă vasul cu apă se va vărsa şi va stinge focul, să ştii că apa vine întâi".

- Şi a întrebat Adam pe Uriil: „Doamne, dar alte semne nu mai sunt?".

- Uriil mai zise: „Mai sunt şi altele. Ia seama că înainte de a veni potopul cel cu apă, oamenii vor bea apă fără saţ, şi ziua, şi noaptea, apoi înainte de cel cu foc vor scoate fum".

Şi a zidit Adam stâlpul acela de care a vorbit Arhanghelul Uriil. L-a zidit de 45 coţi înălţime.

- Şi le-a spus fiilor şi nepoţilor lui: „Poruncă a venit de sus să facem stâlp mare şi deasupra lui să punem un vas cu apă, iar la rădăcină să punem foc, că ne va arăta nouă care potop vine întâi: cel cu apă sau cel cu foc". Şi după ce a terminat Adam stâlpul cel de piatră şi a pus vasul cu apă deasupra şi a aprins foc la rădăcină, a venit somn peste el şi a adormit. Şi când s-a trezit, apa se vărsase peste stâlp în jos şi stinsese focul. Şi a ştiut Adam în chip sigur că potopul cu apă va veni întâi. Şi aşa a şi venit.

Că după cronologia veche a unor popoare, au trecut 2642 de ani de la zidirea lumii până ce a venit potopul. Dar îngerul mai spusese că înainte de potopul cu apă mai este un semn. Şi s-a împlinit şi acesta. Că se spune în istoria biblică şi în hronograful cel vechi că oamenii înainte de potop beau apă mereu. Mâncarea era [sau] nu era, dar beau şi ziua, şi noaptea, şi purtau apă în burdufuri de capră şi în vase de lut şi în vase de lemn. De câte ori se întâlneau, întrebau: Ai apă? Am. Beau apă şi nu se mai săturau. Era un semn că firea omenească va cere de la Dumnezeu pedeapsa prin beţia de apă. Şi astfel, la venirea potopului apa i-a înecat pe toţi. A rămas numai Noe, cu cele 7 suflete care au fost cu el în corabie. Şi din 8 suflete s-a înmulţit lumea din nou. El a fost astfel al doilea părinte al neamului omenesc, al doilea Adam al omenirii, care a fost izbăvit cu celelalte vieţuitoare în corabie.

Iar acum oamenii cer foc şi fum. Ai o ţigară? Ai un foc? În tren, în tramvaie, în troleibuze, în căruţe şi pe drum, se tot întreabă: Ai foc? Dă-mi un foc! Auzi? Foc caută. De aceea cu foc ne va pârjoli Dumnezeu. Să luăm aminte! Oamenii nu ştiu ce caută, nu ştiu ce cer cu focul şi cu fumul acesta. Cu focul se culcă şi cu fumul se scoală dimineaţa. Nu zic rugăciunea, ci zic: Adu o ţigară, măi femeie, dă ţigara încoace! Măi băiete, adu încoace ţigara! Foc şi fum cer, foc şi fum o să vie. ***Dar noi să fim cu luare aminte şi cu mare grijă şi să ne pocăim de păcatele noastre şi să ne lăsăm de răutăţile noastre.***

Să luăm aminte că de ziua aceea şi de ceasul acela nimeni nu ştie. Aşa a spus Mântuitorul în Evanghelie, că de ziua aceea nimeni nu ştie, nici îngerii. Iar când apostolii l-au întrebat, zicând: „***Doamne, au oare întru acest an ai să aşezi împărăţia lui Israil?***”, El le-a zis: „***Nu-i treaba voastră să ştiţi anii şi vremile, pe care Tatăl le-a pus sub a Sa stăpânire!***”; „***Duhul Sfânt va veni peste voi” şi „vă veţi îmbrăca cu putere de sus” şi „veţi fi martori în Ierusalim şi până la marginile lumii”.***

Dar prin pilde le-a spus de altă împărăţie, de cea duhovnicească. Căci Apostolii nici după Înviere nu-L cunoşteau pe El desăvârşit, că este Dumnezeu şi om. De aceea cu iconomie a trebuit să le vorbească şi să mănânce cu ei. Şi le-a zis: „***Datu-Mi-s-a toată puterea în cer şi pe pământ***”.

Petru şi Ioan şi Iacov şi ceilalţi mai de aproape socoteau că Hristos va întemeia o împărăţie pământească şi pe cei 12 apostoli îi va pune pe 12 scaune să fie miniştri, să conducă lumea. Dar nu pentru aceea a venit Hristos. El a spus în faţa lui Pilat: „***Împărăţia Mea nu este din lumea aceasta***” (Ioan 18, 36). Împărat sunt Eu; adică mai mare peste împărăţia de sus, şi peste cer, şi peste iad. Deci împărăţia Mea nu-i de aici. Hristos a venit să întemeieze împărăţia cea duhovnicească despre care a proorocit Arhanghelul Gavriil la Buna Vestire a Prea Curatei Fecioare Maria, zicând: „***Acesta va fi mare şi Fiul Celui Prea Înalt se va chema şi Domnul Dumnezeu Îi va da Lui tronul lui David, părintele Său, şi va împărăţi peste casa lui Iacov în veci şi împărăţia Lui nu va avea sfârşit***”. (Luca 1, 32-33).

Împărăţia Mântuitorului – cum se spune în Crez – nu va avea sfârşit, ea nu are sfârşit nici în veacul acesta, nici în veacul veacului. Despre această împărăţie le-a spus: „***Veţi lua putere de sus***”, ***adică vă veţi îmbrăca cu puterea Duhului Sfânt.***

Veţi vorbi în toate limbile de sub cer, veţi predica Evanghelia la toată lumea, vă trimit fără de toiege şi toată lumea veţi păstori, vă trimit fără de traistă, dar toate averile veţi moşteni – cum arată Efrem Sirul. Veţi lua putere de sus, veţi predica în numele Meu în tot pământul şi veţi întemeia împărăţia Mea duhovnicească, ce nu va avea sfârşit nici în veacul de acum, nici în cel viitor. Aceasta le-a spus Hristos. Iar altă dată le-a spus: „***De ziua şi de ceasul acela*** (când o să vie sfârşitul) ***nimeni nu ştie, nici îngerii din ceruri, nici Fiul, ci numai Tatăl***” (Matei 24, 36)

Dar cum se poate aceasta: să nu ştie Fiul, dacă-i de o fiinţă cu Tatăl? Se poate? Desigur, Hristos a avut şi suflet omenesc, şi sufletul lui Hristos a fost amestecat cu trupul Lui ca focul cu fierul.

Dar dacă proorocii au avut atâta înţelepciune duhovnicească în trup şi au ştiut viitorul, cum nu putea Hristos să ştie sfârşitul lumii?

Iată ce spune Sfântul Andrei şi dumnezeiescul Maxim Mărturisitorul în privinţa neştiinţei Fiului despre sfârşitul lumii: „Că nici Fiul nu ştie, luat după firea omenească, adică după firea simplă, aşa cum o purtăm noi, fără Duhul Sfânt şi fără sufletul Lui cel îndumnezeit”. Cum nu ştim noi ce o să fie mâine, aşa nu ştia Hristos ca om.

Şi altă pricină pentru care a zis Hristos că nu ştie nici Fiul a fost aceasta: Antihrist, când va veni, se va da pe sine că e Fiul lui Dumnezeu, iar oamenii or să zică: „***Iată că vine sfârşitul, că nu plouă, că-s necazuri, că-s chinuri***”. Şi atunci, cei credincioşi să nu se lase înşelaţi de Antihrist, care va zice că el este Fiul lui Dumnezeu şi că el ştie de sfârşitul lumii, ci să zică: „***Noi ştim din dumnezeiasca Scriptură că despre sfârşitul lumii nici Fiul nu ştie, şi tu de unde ştii?***”. Aşa zice Sfântul Andrei. ***Adică de aceea a zis Fiul că nu ştie, nu pentru că nu ştia, că nu se putea să nu ştie, dacă El Însuşi e Înţelepciunea şi Cuvântul lui Dumnezeu.***

Dar, fraţii mei, gândindu-ne la sfârşitul lumii, să ne gândim la sfârşitul nostru. N-avem treabă când are să fie sfârşitul lumii. Poate are să fie peste 100 de ani, poate peste 1000… Când o vrea Dumnezeu. Noi să ne gândim la sfârşitul nostru. Sfârşitul meu e sfârşitul lumii. Dacă eu mor peste un ceas, ce-mi pasă mie, sau ce mă priveşte că lumea va mai trăi? Dacă eu mă duc la groapă mâine, pentru mine lumea s-a terminat şi eu mă duc în lumea veşnică. Cu ce mă duc? Cu ce-am pus în traistă!

Când porneşti la drum, ţi-ai pus merinde de acasă, ţi-ai pus ceapă, ţi-ai pus cozonac, ţi-ai pus o sticlă de vin, ţi-ai pus încălţări, ţi-ai pus brâu, ţi-ai pus căciulă, ţi-ai pus bundiţă de frig. Ţi le-ai pus toate în traistă. Când stai la popas, ce scoţi din traistă? Ce-ai pus, nu? Aceea şi găseşti. Vom găsi un pahar de apă dat în numele Domnului, o vorbă bună, o milostenie făcută. Dacă am ajutat pe fratele nostru, dacă ne-am rugat pentru cei ce ne-au necăjit, să le facă Dumnezeu bine, nu rău; dacă n-am pomenit numele diavolului, dacă ne-am rugat, dacă am postit, dacă am privegheat, dacă am citit dumnezeieştile Scripturi, dacă am ajutat pe cel necăjit, pe cel sărman, dacă am îmbrăcat pe cel gol, dacă am primit pe cel străin – toate le vom găsi, dacă le-am pus în traistă, pe drumul cel veşnic.

De la naştere la mormânt – zice un filozof grec – este o clipă. Cel ce a văzut naşterea vede şi groapa, negreşit. Ne-am născut, trebuie să murim în chip sigur. Pornim de la naştere şi numai până la groapă ajungem. De aceea suntem siguri. A

răsărit soarele, merge la amiază, merge la apus, aceasta este viaţa noastră. Am răsărit în naştere. Înaintăm negreşit şi asfinţim în moarte. Aceasta să ne fie pururea în minte! „Toţi murim", cum zice Isus Sirah. Toţi murim, dar avem un drum la mijloc, nu ştim cât. De aceea Hristos a spus: „***Luaţi aminte, privegheaţi şi vă rugaţi, că nu ştiţi când va fi acea vreme***" (Marcu 13, 33;24, 42). Eu ştiu că am să mor, dar nu ştiu când. Acesta-i marele lucru înfricoşat. Poate acum, poate peste un ceas… şi ce am să iau cu mine? Îngerul păzitor, care m-a îndemnat să fac bine, şi faptele mele, bune sau rele, acelea merg cu mine – şi prin vămi, şi la Hristos, şi la judecată. Deci, fraţii mei, sunteţi un grup de oameni, nu ştiu de unde aţi apărut. Hotărât, îngerul vostru v-a adus aici. Aţi auzit o predică. Am voit să vă spun şi eu ceva, să spuneţi şi la alţii.

Fericit şi de trei ori fericit este creştinul acela care în fiecare ceas şi în fiecare zi pune ceva în traistă pentru veacul viitor! Cele ce le pune sunt faptele lui cele bune. Când vom călători, când vom merge la vămi, când vor veni dracii să spuie cuvintele şi lucrurile şi gândurile noastre, să putem arăta şi noi: Da, am făcut rău, dar m-am spovedit la duhovnicul. Cine se spovedeşte la duhovnic, Duhul Sfânt şterge de la el tot ce a făcut. Să arătăm la judecată: Da, am făcut rău, dar am făcut şi milostenie, am făcut şi metanie, am făcut şi post, m-am spovedit, am făcut şi milă cu cel sărac, am ajutat, am vorbit de bine, am iertat pe cel ce mi-a greşit. Să le arătăm şi noi acestea, ca să se puie în cumpănă cele bune şi cele rele.

Astfel, de trei ori fericit va fi sufletul acela care se pregăteşte pentru drumul cerului. Ce spune Hristos? „***Împacă-te cu pârâşul tău cât eşti pe cale***". ***Care e pârâşul?*** Conştiinţa noastră. Nu vezi? Dacă ai făcut un lucru mic, dacă ai greşit cu cuvântul, conştiinţa te mustră de ce ai zis rău de altul. Dacă ai bătut, dacă ai minţit, dacă ai furat, dacă ai blestemat, dacă ai luat lucrul altuia, în orice te mustră conştiinţa. Conştiinţa îţi spune tot ce ai făcut. ***Conştiinţa este glasul lui Dumnezeu în om.*** Acesta este „pârâşul". El ne pârăşte încă de pe acum şi dacă ne împăcăm cu el, e bine. Iar împăcându-ne cu pârâşul acesta, ne împăcăm cu Dumnezeu, că-i glasul Lui. ***Şi cu el ne putem împăca dacă ne spovedim, dacă ne pare rău pentru cele ce am făcut şi ne hotărâm să nu mai facem şi dacă ne hotărâm să facem fapte bune şi să le punem în locul celor rele de mai înainte, aşa ne împăcăm cu pârâşul.*** Zice Domnul: „***Împacă-te cu pârâşul tău cât eşti pe cale***". O cale este viaţa de acum. Viaţa de aici se numeşte cale pentru că într-una călătorim pe ea. Milioane de milioane de oameni călătorim pe ea, de la naştere la groapă.

Ce spune Duhul Sfânt în catisma a şaptesprezecea?

„***Fericiţi cei fără prihană în cale, care umblă în legea Domnului***” (Psalmii 117, 1). *Auziţi pe cine-i fericeşte Duhul Sfânt: pe cei ce în această cale, adică de la naştere până la groapă, sunt fără prihană, adică fără păcate, pe cei ce călătoresc în calea Domnului.*

„***Fericit bărbatul care se teme de Domnul; întru poruncile Lui va voi foarte***” (Psalmii 111, 1). ***Cel ce se teme de Dumnezeu în calea vieţii acesteia, se teme să gândească rău şi să vorbească rău şi să facă rău mai departe. Cel ce are frică de Dumnezeu, are toată înţelepciunea.*** Căci spune **Solomon**: „***Frica Domnului este înţelepciune***”. David o numeşte „***începutul înţelepciunii***” (Psalmii 110, 10).
Iar **Isus Sirah** zice: „***Frica Domnului mai presus de toată înţelepciunea a covârşit***”. Omul care se teme de Dumnezeu e mai presus de toţi înţelepţii veacului.

Dar zice dumnezeiescul Ioan Gură de Aur: „Du-te, omule, la mormânt, stai acolo şi cugetă la cel ce a murit! Că mâine să ştii că te vei face ca el”. La mormintele din cimitir vei învăţa mai mult decât în toate şcolile filosofilor din lume. Cel mai înţelept om din lume este cel care cugetă la moarte. Dar de ce? Căci spune **Isus Sirah**: „***Fiule, adu-ţi aminte de cele mai de pe urmă ale tale şi în veac nu vei greşi***” (Isus Sirah 41). Dacă cugetăm că vom muri, sigur că ne măsurăm cuvintele, gândurile şi faptele noastre, şi n-avem nevoie de frica oamenilor.

Ştim că Dumnezeu e pretutindeni şi ştie şi gândurile noastre. Şi de frica Lui noi facem fapta bună. De trei ori fericiţi sunt aceia care în viaţa aceasta scurtă se îngrijesc de suflet şi se împacă cu Dumnezeu.

A trăit Adam 930 de ani şi la moarte l-a întrebat îngerul: „Adame, cum ţi s-a părut viaţa?”.
- „Doamne, cum ai intra pe o uşă şi ai ieşi pe cealaltă”.

Şaptezeci de ani ai noştri ca un păianjen s-au socotit. Căci ce e oare mai slab ca pânza păianjenului? „***Zilele anilor noştri şaptezeci de ani; iar de vor fi în putere, optzeci de ani; şi ce este mai mult decât aceştia, osteneală şi durere***” (Psalmii 89, 10-11). Aţi auzit aceasta în Psaltire. Viaţa noastră trece în foarte scurtă vreme. Drumul nostru e foarte scurt. ***Deci, de trei ori sunt fericiţi care în calea aceasta scurtă îşi strâng merinde pentru drumul spre cer. Amin!***